

בס"מא טבא

שנה תשיעית

קובץ

האור לחיים

מאמרים ושיחות
מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת בראשית תשפ"ז

זמני השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
19:29	18:48	* 17:58	
19:26	18:46	17:56	ת"א
19:27	18:47	17:57	חיפה
19:28	18:48	17:58	ב"ש
* לנוהגים 40 דק': 17:38			

העלון מוקדש
להצלחה
ובריאות איתנה:

**אילנה בת שפרה
לירון שמואל בן אריה
אודליה בת שרה**

ולהצלחת הילדים:

**אילן יצחק זלמן בן אודליה,
פרל שרה בת אודליה,
אליאנה רבקה בת אודליה,
תהילה בת אודליה,
אהרון אריה בן אודליה**

זכות התורה
וזיכוי הרבים
וכל הפעולות הנעשות
בשמיים תעמוד להם
ולבני ביתם עד עולם!

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',
יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com
02-5380014 02-5000455 או בטלפון:
052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת בראשית תשפ"ז

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אחר"ך" - חומש בראשית

1 אוי לחוטא המחזיק ברשעו

פרשה למעשה:

5 האור הגנוז לצדיקים

9 התביעה על חסרון הכרת הטוב

11 בראשית

19 רמזים בתיבת "בראשית"

שלום בביתך:

21 ודבק באשתו

אוי לחוטא המחזיק ברשעו

מנסה לתרץ את עצמו ולטעון שהוא זך ונקי - רעה תהא אחריתו. ועל כך נאמר (משלי שם): "מִכְסֵּה פְשָׁעָיו לֹא יִצְלִיחַ". ועוד אמר הנביא (ירמיהו ב,

לה) בשם ה': "הֲנִי נִשְׁפָּט אֹתָךְ עַל אֲמָרְךָ לֹא חָטָאתִי".

וַיֹּאמֶר ה' אֶל קִינָן אֵי הֶבֶל אַחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יִדְעָתִי הַשִּׁמֶר אַחִי אֲנֹכִי (בראשית ה, ט).

מעשי האדם הם עורכי הדין והפרקליטים שלו, לטוב ולמוטב.

"הרעה באה לאדם"

בגלל איזולתו,

אך את הטענות

והטרוניות הוא

מפנה אל ה'"

התורה, המצוות והמעשים הטובים הם הפרקליטים הטובים, הסגורים; ולעומת זאת, החטאים והעוונות הם הפרקליטים הרעים, הקטגורים.

אך גם מי שחטא -

יש לו תקווה. אם יכיר בחטאו, יודה עליו, יתחרט חרטה גמורה ויעשה תשובה, הקב"ה יסלח לו ויקבל את תשובתו - "וּמִוּדָּה וְעֶזְבִּי יִרְחָם" (משלי כח, יג).

צא וראה מה עלה בסופו של קין.

הקב"ה ברא את אדם וחווה, והם ילדו שני בנים - קין והבל. קין רצה לכבוש את כל העולם, קס והרג

את הבל אחיו. שאלו הקב"ה: "אֵי הֶבֶל אַחִיךָ?"

קין הכיר את ריבונו, הוא ידע שהכל גלוי וידוע לפני ה' יתברך ואין דבר נסתר מנגד עיניו, אבל התחכם ואמר:

"לֹא יִדְעָתִי, הַשִּׁמֶר אַחִי אֲנֹכִי?"

אך אם במקום להכיר בחטאו, האדם

לצאת מהארמון עם הכסף והזהב בכליו, תפסו אחד השומרים ועצר אותו.

צעק עליו הגנב: מדוע אתה עוצר אותי, אתה הוא הגנב! הרי אתה שומר הארמון, ואם היית ממלא את תפקידך כראוי לא הייתי מצליח להיכנס, אם נכנסתי - על כורחך כשלת בתפקידך, לכן אתה האשם באוצרות המלך האבודים.

כך דרכו של החוטא המחזיק ברשעו. במקום להודות בחטא ולהתחרט עליו, הוא מאשים את כולם, חוץ מאת עצמו.

והגרוע מכל, ברוב עזותו הוא מטיל את האשם על מי שנותן לו חיים ונותן לו כוח לעשות ולפעול!

ועל כך נענש קין, שנעקר מן העולם,

קין תירץ את עצמו בתירוצים מתירוצים שונים. במקום לקום ולהודות מלכתחילה ולומר "חטאתי, עוויתי, פשעתי", הוא ניסה להתחמק ולסלק מעליו את האחריות למעשה.

טען קין לקב"ה: הרי אתה בראת את העולם ואתה מנהיג אותו, אתה כל יכול, אם כן יכולת למנוע ממני את הצורך להרוג את הבל, שהרי אילו היית מקבל את מנחתי לא הייתי קם להורגו, ומשלא עשית זאת - כך האשם כביכול...

עד כדי כך היתה גדולה רשעותו של קין!

אומר המדרש (בראשית רבה כב, ט): משל למה הדבר דומה, לאדם שהתגנב לארמון המלך, נכנס לחדר גנזי המלך וגנב משם אוצרות כסף וזהב. כשבא

העלון מוקדש להצלחה ובריאות איתנה:

אילנה בת שפרה, לירון שמואל בן אריה, אודליה בת שרה

ולהצלחת הילדים:

אילן יצחק זלמן בן אודליה, פרל שרה בת אודליה, אליאנה רבקה בת אודליה

תהילה בת אודליה, אהרון אריה בן אודליה

זכות התורה וזיכוי הרבים וכל הפעולות הנעשות בשמיים

תעמוד להם ולבני ביתם עד עולם!

תִּסְלַף דְּרָכּוֹ וְעַל ה' יִזְעַף לְבָבוֹ. הרעה
באה לאדם בגלל איזולתו, אך את
הטענות והטרוניות הוא מפנה אל ה'...
אתה מחפש אשמים? אל תפנה ימין
ושמאל, אתה עצמך האשם היחיד
במה שקורה לך!

ואכן, מיד לאחר מכן השבטים שינו
את כל המבט והבינו שהאשם הוא
בהם ואך ורק בהם - "אֲכַל אֲשָׁמִים
אֲנַחְנוּ" (שם פס' כא).

כשהאדם מכיר בחטאו, הוא עושה
צעד משמעותי בדרך לשינוי, ומן
השמים יסולח לו. וכך היה אצל
השבטים.

הוא וזרעו וזרע זרעו עד סוף כל
הדורות. וכשראה את העונש הצפוי
לו התעשת ואמר "גדול עווני מנשוא",
אלא שאז כבר היה מאוחר מידי.

כמה דורות לאחר מכן, חטאו
השבטים במוכרם את יוסף אחיהם,
והתגלגלה עליהם רעה גדולה. אך
במקום להאשים בכך את עצמם, על
מי הם התלוננו ואת מי הם האשימו?
את הקב"ה - "וַיַּחֲרֹדּוּ אִישׁ אֶל אָחִיו
לֵאמֹר מָה זֹאת עָשָׂה אֱלֹהִים לָנוּ"
(בראשית מב, כח).

ועל כך דרשו חז"ל (תענית ט ע"א) את
הפסוק במשלי (יט, ג): "אֲוִלֶּת אָדָם

"זמירות שבת"

המהודר

הוצאת "מוסדות אור החיים"

לפרטים:

050-4106056

בין השעות 11:00-14:30

אפשרות למשלוח ברחבי הארץ

הזמירון כולל בתוכו:

- ❖ קידוש לילית ומוצאי
- ❖ שירים וסידורים מכל הסוגים
- ❖ אקט מלכותי בפקולט
- ❖ שירים לאמנות ומוצאים
- ❖ ברכות פזמון ולבן ברכות
- ❖ סדר הפקולט מיוחד
- ❖ וזר פוסטקארד מיוחד

שהיתה ביהודה, שהודה על מעשהו. מכל המעלות והתכונות הטובות שבאדם, זו התכונה שנבחרה לייחד את מעלתו של האדם מישראל!

ולא עוד אלא אמרו חז"ל (מכילתא דרשב"י יד, כב), כי בזכות שהודה יהודה - זכה למלכות, שנאמר: "לֹא יִסּוּר נִשְׁבָּט מִיְהוּדָה" (שם מט, י).

כאשר אדם מתמנה למלך ולמנהיג של ציבור, רובצת על כתפיו אחריות גדולה. רק מי שיודע להודות במעשיו וליטול על עצמו אחריות למעשיו ולא להטילה על אחרים - הוא ראוי לשאת על שכמו את משא האחריות של כלל הציבור.

צא ולמד, יהודה הודה במעשה תמר ואמר "צָדִיקָה מְאֹדָה" (שם לח, כו). ועל כך בא יעקב אבינו ומשבחו (שם מט, ח): "יְהוּדָה אֶתָּה יוֹדוּךָ אֶחֱיָהּ יָדָהּ בְּעֶרְךָ אֶיְבִיךָ יִשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ בְּנֵי אָבִיךָ".

אומר המדרש (בראשית רבה צח, ו): "יהודה אתה יודוך אחיך - יהיו כל אחיך נקראין על שמך, אין אדם אומר: ראובני אנא, שמעוני אנא, אלא יהודי אנא". וכן אומר תרגום יונתן: "יהודה אנת אודית על עובדא דתמר - בגין כן לך יהודון אחוך ויתקרון יהודאין על שמך".

כל אדם מישראל נקרא לדורות עולם בתואר 'יהודי' - על שם המידה הטובה

האזר הגנוז לצדיקים

שימוש אחד יש בכל זאת לאותו אור - הוא מושפע לצדיקים שבכל דור, והם רואים באמצעותו מראות שאינם אפשריים לבני אדם מן השורה, ומאירים בכוח אותו אור את העולם כולו.

וַיֵּרָא אֱלֹקִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב וַיִּבְדֵּל אֱלֹקִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ (בראשית א, ד).

בבריאת העולם ברא הקב"ה אור עליון, שדרכו אפשר היה להסתכל ולראות את המתרחש בכל העולם כולו.

רבנו המהרש"א, הלא הוא רבי שמואל איידלש זצ"ל, היה גאון עולם, בקי בכל התורה כולה.

אפשר היה לראות באמצעותו דרך קירות וחומות בצורות - לא היו זקוקים לא ללוויינים או למצלמות...

דרכו בקודש היתה לגדל שער ארוך. הוא נהג לחשב בדקדקות גדולה את שעות השינה שזקוק להן גופו כדי להתקיים, ואת שאר זמנו השקיע ללימוד התורה הקדושה בעיון ובעמל גדול.

אבל "וַיֵּרָא ה' כִּי רַבָּה כָּעַת הָאֲדָם בְּאֶרֶץ וְכָל יֶצֶר מַחֲשֶׁבֶת לְבָבוֹ רָע כָּל הַיּוֹם" (שם ו, ה). הקב"ה ידע שבני אדם יתפתו אחר יצרם וישתמשו באור הזה להסתכל בדברים לא טובים, לכן גנז אותו לעתיד לבוא.

כשהתקרבה לעבר הכרכרה - דחפה
הגוי בכוח לתוך הכרכרה, ותוך
דקות נמלט מן המקום ביחד איתה.
אביה הפך את העולם בניסיון למצוא
אותה - אולם העלה בידו חרס. הבת
נעלמה כאילו בלעה אותה האדמה.
הוא השקיע בחיפושים הון רב, אך
דבר לא הועיל.

לבסוף יעצו לו חבריו לפנות אל
הגאון המהרש"א, שודאי יוכל
לעזור, אך אותו עשיר לא האמין
בחכמים, ודחה את דבריהם בבוז.
אם החוקרים המנוסים אינם יכולים
לעזור, ואם המשטרה מרימה ידיים
- מה יעזור הרב, גדול ככל שיהיה!?

כדי שלא יירדם תוך כדי לימוד - נהג
לקשור את שערו בחבל, וכשהיה
מתנמנם מעט וראשו היה צונח -
נמתח השיער והוא נתקף בכאבים
עזים, וכתוצאה מכך היה מתעורר
וחוזר ללימודו בגבורה גדולה.

בעיירה שבה התגורר, היה אדם
עשיר בעל חנות גדולה. היתה לו בת
אהובה עליו ביותר, והיא סייעה לו
במכירות בשעות הצהריים.

באחד הימים נכנס לחנות קצין
גוי. הוא ערך קנייה גדולה, ולאחר
ששילם ביקש מן הבת שתסייע לו
להעמיס את הסחורה על כרכרתו
החונה בחוץ.

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי המישי

ימי שלישי

ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שולוחה 9

הדליק נר והגביה אותו מעל שם הבת. לאחר מכן פנה אל העשיר ואמר לו: "אינך צריך לדאוג. מחר בלילה תחזור אליך בתך".

העשיר יצא מן החדר בחורי אף. הלצון הוא חומד?! ארבע שנים הוא מחפש את בתו ודבר לא עוזר, ובדיוק מחר בלילה היא תבוא מאליה!?

אלא, שלמחרת בדיוק בחצות הלילה, נשמעו דפיקות בביתו, ומבעד לדלת נשמע קולה של בתו, הקורא אליהם: "אבא! אמא! אני פה! פיתחו לי".

כמתעלף פתח לפניה את הדלת, וכשוך ההתרגשות הראשונית, שאל אותה כיצד הצליחה לחזור והיכן היתה?

השנים חלפו בחיפושים אחר הבת, אך ללא שום תועלת. העשיר היה שבור, רצון ומיואש.

באחד הימים הגיע אליו ידיד ואמר: "שמע לי, גם אני לא האמנתי בחכמים, אבל כשהיתה לי צרה לקחו אותי אל הגאון המהרש"א, ובמו עיני ראיתי את המופת שנעשה לי. לך אליו! מה יש לך להפסיד?"

העשיר המשיך להתעקש ולהתנגד לעניין בכל תוקף, אך חבריו החליטו לקום ולעשות מעשה. תפסוהו בכוח והציבו אותו על רגליו בבית המהרש"א.

בשלב הזה נכנע העשיר והחליט לתנות את צרתו לפניו.

"מה שם הבת?" - שאל המהרש"א, ומיד רשם את שמה על גבי נייר,

לעילוי נשמת

אריה בן יונה חממה ז"ל, אריה בן שירלי ז"ל

אחורנית, ראתה לתדהמתה כי ביתו של הקצין עולה באש, ובתוכו הקצין והילדים.

הזקן עצר לה כאן, בפתח הבית, והיא ביקשה שימתין מעט כדי שתבקש מאביה העשיר מעט כסף לתגמל אותו, אך הוא המשיך בנסיעתו ונעלם.

כאשר חישבו את השעה המדויקת בה נראה אליה הזקן, ראו כי היה זה בדיוק ברגעים שבהם רשם הגאון המהרש"א את שם הבת על הנייר והדליק את הנר...

מיד רץ העשיר אל בית המהרש"א, נפל לרגליו וביקש את סליחתו על חוסר אמונתו בו.

זהו כוח הראייה הנובע מן האור הגנוז לצדיקים שבכל דור!

סיפורה של הבת היה מדהים - אותו קצין רשע לקח אותה בכוח, הכריחה להינשא לו, והוליד ממנה ארבעה ילדים. בכל אותה תקופה היא ניסתה לברוח בכל דרך אפשרית, אך הקצין שמר את צעדיה ומנע זאת בתוקף.

אמש הגיע אליה זקן נשוא פנים, ושאל אותה האם ברצונה לחזור לביתה. כשענתה בחיוב - אמר לה שתקנה ממתקים לילדים כדי להעסיק אותם, ובצהריים - הוא יבוא ויבריא אותה.

היא עשתה כדבריו. בדיוק בצהריים חנתה ליד ביתה כרכרה, והזקן סימן לה לעלות עליה.

הם החלו בבריחה מהירה, וכעבור דקות אחדות, כאשר סובבה פניה

התביעה על חסרון הכרת הטוב

גדול, הוא נותן לנו את כל העולם, הוא מוריד לנו גשם המצמיח את הפירות והירקות, הלוא הכל מידו יתברך! וכי איננו צריכים להכיר לו טובה ולהשיב לו מעט מהדברים שהעניק לנו?!

קין היה קרוב לזמן הבריאה וידע כי הכל מה' יתברך אשר אין זולתו, ורק ה' הוא הבורא את כל העולמות. קין היה עמקן גדול ובאותו רגע התחדשה בליבו כל תורת הקרבת הקורבנות לבורא העולמים.

ואז חשב קין בליבו: 'מה אקריב כקורבן לה', פירות משובחים הראויים לאכילה?! האם לא חבל?! הרי אלו פירות כה יפים וטריים, הרי בין כך אני שורף אותם ומעלה אותם לה', חבל לאבד פירות כה מעולים!'

לפיכך הביא קין פירות מקולקלים, שבין כך הולכים לאיבוד, ויש דעות בחז"ל (מדרש אגדה בראשית ד, ה) שהביא פשתן שאין לו ערך ושווי.

וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַה'. וְהָבֵל הֵבִיא גַם הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוּ וּמִחֶלְבֵהָן (בראשית ד, ג-ד).

בתקופה הראשונה שלאחר הבריאה, כל אוכלוסיית העולם היתה מורכבת מאדם הראשון, חוה, קין והבל.

חז"ל (בראשית רבה כב, ז) מוסיפים, כי עם כל אחד מהאחים נולדה תאומה, אשר עימה הוא התחתן, כיון שבאותה עת לא היו איסורי עריות ומותר היה לקין והבל לשאת את אחיותיהם, כדי לקיים את העולם.

קין והבל לא נולדו כתינוקות אלא כאנשים בוגרים, ותיכף לאחר היוולדם הם חילקו ביניהם את העולם בחלוקה צודקת: קין קיבל את עבודת האדמה, לחרוש, לזרוע ולקצור, ואילו הבל קיבל את החיות והבהמות ונעשה רועה צאן.

לימים החל קין לחשוב ולהרגיש: 'הרי הקב"ה מרעיף עלינו שפע כה

ולא שעה אל מנחתו? למה להבל ירדה אש מן השמים ולי לא? איני רוצה שיחיה וישאר בעולם!

המהר"ל הקשה, מפני מה הבל נענש במיתה, לאחר שהביא קורבן משובח מבכורות צאנו. מדוע הוא נענש באופן כה נורא ונהרג על ידי אחיו ברציחה הראשונה שבוצעה בעולם?

התשובה טמונה בלשון הפסוק: "וְהָבֵל הֵבִיא גַם הוּא מִבְּכֹרוֹת צֵאֲנוּ וַיִּמָּחֶלְבֶהָן".

הבל לא היה פחות פיקח או פחות צדיק מקין. ועל כן היתה עליו תביעה, מדוע קין אחיך הרגיש שאין זה ראוי להיות כפוי טובה כלפי הבורא ולכן הקריב קורבן לפניו, בעוד אתה לא חשת בצורך להקריב קורבן לה' עד אשר ראית את קין אחיך מקריב מנחה לה'?

אין זאת אלא כי קורבנו של הבל נבע משמץ קנאה כלפי קין אחיו. אומנם הבל הביא קורבן משובח, אבל את עצם הבאת הקורבן הוא לא עשה

כאשר הבל ראה את קין בונה מזבח ומקריב לה' מפרי אדמתו, החליט גם הוא להקריב קורבן לפני ה'. הבל ובנה מזבח גדול וחיפש את המובחר שבצאן, "מִבְּכֹרוֹת צֵאֲנוּ וַיִּמָּחֶלְבֶהָן". הבל לא לקח את הבהמות החולות והחלשות, אלא את השמנות והמובחרות, ואמר: 'את אלו אני רוצה לזבוח לה'!

כפי שאמרו חז"ל (שבת קלג ע"ב): "זֶה אֵל-לִי וְאֵנִי, הִתְנַאֵה לִפְנֵינוּ בַּמִּצְוֹת", היינו לתת את המשובח והנאה לה'.

"וַיֵּשֶׁעַ ה' אֶל הָבֵל וְאֶל מִנְחָתוֹ. וְאֶל קַיִן וְאֶל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיַּחַר לְקַיִן מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו" (בראשית ד, ד-ה). לאחר ששני האחים הקריבו את מנחותיהם, ירדה אש משמים ואכלה כליל את קורבנו של הבל, ואילו קורבנו של קין נותר בשלמותו.

"וַיְהִי בְהִיּוֹתָם בְּשָׂדֶה וַיָּקָם קַיִן אֶל הָבֵל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ". קין הרג את הבל אחיו עקב הקנאה שבערה בו. 'הרי אני הראשון שהקרבתי קורבן, מדוע הקב"ה פנה אל קורבנו של הבל אחי,

לו טובה.

כאשר הקב"ה עושה איתך חסד, תודה לו ותברך אותו. תראה לו כי אתה מכיר בטובתו. לא רק בגלל שפלוני אלמוני אמר ועשה, אלא אתה עצמך צריך להרגיש הכרת הטוב כלפי בורא עולם שגומל עימנו חסדים טובים בכל יום ובכל שעה.

מדעתו, אלא רק לאחר שנוכח במעשי

קין אחיו, כפי שמשמע מלשון הכתוב: "וְהָבֵל הִבְיָא גַם הוּא". ומשום כך נגזר עליו להסתלק מן העולם.

הלקח שעלינו ללמוד מן הדברים הוא להיזהר לא להיות חלילה כפויי טובה.

אם אדם עשה לך טובה, עליך להכיר

בראשית

כידוע, הפסוק האחרון בתורה מסתיים במילים: "לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל" (דברים לד, יב). הרי שהתורה מסתיימת באות ל'.

ובאיזה אות מתחילה התורה? באות ב' - "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים" (בראשית א, א).

האות הראשונה בתורה והאות האחרונה בתורה מרכיבות יחד את המילה 'לב' - ללמדנו שכדי לקבל את התורה ולהחדיר אותה לתוכו

יום השנה לפטירתו של מרן רבנו עובדיה יוסף זצ"ל יחול השנה ביום רביעי (ג' מר חשון). נביא אפוא מן הדברים שהביא בספריו ובשיעוריו בעניין הפסוק הפותח את התורה הקדושה:

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ (בראשית א, א).

המפרשים קשרו את סיום התורה עם תחילתה, וביארו זאת בכמה וכמה אופנים.

לכן לא פתחה התורה במילה 'אלוקים', כי איננו רשאים להזכירו אלא רק לאחר שתי מילים: "בראשית ברא אלוקים".

כך גם מתקשר סיום התורה לתחילתה: "לעני כל ישראל - בראשית ברא אלקים" - רק ישראל יכולים להזכיר את שם ה' כבר לאחר שתי מילים - "בראשית ברא".

כבר בצעירותו ניכרה גאונותו העצומה - כשהיה ילד קיבל במתנה את הספר "ראשית חכמה" מרבי משה בלוי, כדי ללמוד ולהגות בו. בהקדשה שכתב לו הרב, רשם שזכה בספר משום שהשמייע לפני הרבנים את כל משניות שבת, עירובין ופסחים, וגם את פרק 'אלו מציאות' ו'פרק הזהב' ונבחן עליהם בעל פה!...

ילד, וכבר נבחן על פרקים שלמים בגמרא!

בהיותו בן שש-עשרה שנה פנו לגאון האדיר רבי שמשון מטפליק, גאון מגדולי ירושלים, בקי בכל הש"ס

- צריך האדם לב שומע. 'רחמנא ליבא בעי' (אֵהָר קְדוּשׁ ח"ג דף רפא ע"ב).

עוד מביא מרן זצ"ל: המפרשים שואלים על סדר הפסוק הראשון בתורה - מדוע נאמר: "בראשית ברא אלוקים", ולא: "אלוקים ברא בראשית"?

ניתן לבאר זאת על פי דברי הגמרא (חולין צא ע"ב):

"חביבין ישראל לפני הקדוש ברוך הוא יותר ממלאכי השרת, שישאל אומרים שירה בכל שעה, ומלאכי השרת אין אומרים שירה אלא פעם אחת ביום, וישראל מזכירין את השם אחר שתי תיבות, שנאמר (דברים ו, ד): 'שִׁמְעַ יִשְׂרָאֵל ה'', ומלאכי השרת אין מזכירין את השם אלא לאחר ג' תיבות, כדכתיב (ישעיהו ו, ג): 'קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ ה' צְבָאוֹת'."

ישראל מזכירים את שם ה' לאחר שתי מילים: "שמע ישראל ה'", אך המלאכים - רק אחרי שלוש מילים: "קדוש קדוש קדוש ה'".

מיד לאחר מכן נכנס הרב עובדיה, שהיה בחור צעיר לימים, לחדר. כל הנוכחים שם הזדרזו לקום ממקומם לכבודו, והוא הזדעזע ונבוכ: מה עשיתי?!...!

לפני כארבעים שנה נתן מרן כתב יד של אחד מספריו לבית הדפוס. כתב ידו היה כתב יהלומים, מסודר וברור, בהיר כשמש בצהריים. לא היה צורך להקליד אותו לפני כן. כשנתן, הזהיר מאד שיראו לשמור על הדפים, משום שאין לו מהם עותק.

בעל הדפוס החל לעסוק בזה, והנה הבחין שחסר לו דף אחד. הוא חיפש אותו בקדחתנות, אך לשווא. מה עושים? בלית ברירה התקשר לבית מרן, אולי שכח אותו שם? כל בני המשפחה, שהבינו את משמעות האבדה, התגייסו לחיפושים, ורק מרן עצמו המשיך ללמוד בלי שהרגיש בהם. רק לאחר כשעה הבחין כי פותחים מגירות ומחפשים משהו, והתעניין בסיבת הדבר. הם חששו

ורבה של שכונת 'בית ישראל', ואמרו לו שיש בחור ספרדי שיודע את הש"ס בעל פה. הוא צחק: "איך יתכן דבר כזה? תביאו אותו אלי ונראה מה הוא יודע". בא אליו ונבחן על כל הש"ס, ולא היה מקום שנשאל עליו ולא ענה, עד שהרב מטפליק אמר עליו "ברוך שחלק מחכמתו ליראיו".

הגאון רבי ציון לוי זצ"ל, רבה של פנמה, למד בבחרותו עם מרן אצל רב רבנן "המורה" מרן הגאון רבי עזרא עטיה זצ"ל. הוא סיפר, כי מנהגו של מרן היה להיכנס לשיעור ביחד עם רבי עזרא עטיה, כדי לא לבטל אף שנייה של לימוד. פעם אחת איחר להיכנס, ורבי עזרא עטיה שהבחין בהעדרו שאל את התלמידים: "האם אתם מחבבים ומעריכים אותו?"

"ודאי" - השיבו.

"האם אתם קמים לפניו כשנכנס?"

"לא".

"ואני אומר לכם, שחייבים אתם לקום לפניו!" - פסק להם.

לצער אותנו, אך לא היתה ברירה: המדפיס אומר שחסר דף אחד, ואנחנו מחפשים אחריו.

"איזה דף חסר?" - שאל מרן - "אשלים אותו".

הוא התרכז והחל לכתוב את הדף מחדש. פוסקים ראשונים ואחרונים, תשובות וסתירות... כשסיים שלח את הדף ואמר: "תאמרו לו שישמור על הדף הזה, אין לי עוד עותק ממנו"... באותם ימים לא היו צילומים זמינים.

הדף הגיע בשלום אל בית הדפוס והחלה העבודה עליו. והנה, תוך כדי כך, פתאום ראה בעל הדפוס דף מבצבץ תחת ספר כלשהו, וגילה את הדף שנעלם... כאב לו שהטריח את הרב כל כך הרבה. אבל כשנטל את הדף הישן והדף החדש, נדהם - לנגד עיניו התגלה העתק מדויק! אותן מילים, באותן שורות. צילום של הדף הישן הועלה מחדש על הכתב!

מרן ידע את תוכן הספרים בעל פה, ובכל זאת הקפיד להעתיק את הלשון מתוך הספר. על היקף ידיעותיו בעל

פה העיד בנו, הגאון הגדול ידיד נפשי מנוער, ראש בית המדרש 'יחווה דעת' ומחבר סדרת הספרים 'הלכה ברורה', הראשון לציון, הגאון רבי דוד יוסף שליט"א: באחד הימים אמר לו אביו, שחמישים שנה לא ראה ספר פלוני, אך הוא זוכר שיש שם תשובה מסוימת, ומיד החל לצטט אותה בעל פה. הבן פתח את הספר ולתדהמתו גילה שם את התשובה, בדיוק באותה לשון שציטט מרן. חמישים שנה לא פתח מרן את הספר, אבל זכר היטב כל מילה!

ישנם דרגות בלימוד התורה. יש בעלי סברא, יש תלמידי חכמים גאונים ויראי שמים, אבל יש דרגה של 'בעל התורה', וזה היה מרן. לא הייתי מתפלא לשמוע אותו אומר כשבא לפסוק הלכה: "ההלכה היא כך וכך, אבל אתה יודע מה - לא..." איך לא? הרי הרגע הכרעת שכך ההלכה! ובכל זאת לא, כי הוא בעלה של תורה, והוא יודע שהלכה זו היא משום סברא מסוימת שהביא ה"נימוקי יוסף", והמהרש"ל דחה אותה בשתי ידיים.

לפנינו סיפור נוסף שהתרחש לפני
למעלה מעשרים שנה, ואני זוכר עדיין
היטב את המקרה:

ילדה אחת אושפזה בבית החולים
עקב מחלה. הרופאים בדקו את
הילדה וקבעו שהמחלה הזו, בר מינן,
גורמת לשיתוק הרגליים, והילדה לא
תוכל ללכת על רגליה ותזדקק לכיסא
גלגלים, ה' ירחם.

לאחר שבעה חודשים של בדיקות
וטיפולים בבית החולים - אושפזה
נכדתו של מרן באותה מחלקה, לאחר
שלא חשה בטוב והוצרכה לעבור
ניתוח. מרן הגיע לבקר את נכדתו, שם
הוא פגש את אביה של הילדה החולה.
הלה ניצל את ההזדמנות וסיפר למרן
את המקרה, ואת חוות דעתם של
הרופאים שאמרו שאין מה לעשות
והילדה לא תוכל ללכת על רגליה.

אדם שהוא 'בעל תורה' יכול להכריע
בה!

תורתו היתה בהירה ואמיתית,
ומכוונת את האדם לדרך הנכונה!

מרן רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל, מלבד
שקידתו העצומה על התורה הקדושה,
ומלבד גדלותו העצומה בידיעתה,
והפצתה בכל העולם - היה מפורסם
במידת החסד המופלאה שלו.

הוא היה דואג בכל ליבו ונפשו
למשפחות נצרכות, ליתומים
ולאלמנות, ופעמים רבות היה תומך
בהם מכספו האישי. מרן קיים בעצמו
מאמר חז"ל (סנהדרין צח ע"ב): "הרוצה
להינצל מחבלו של משיח - יעסוק
בתורה ובגמילות חסדים".

לרפואת

תקוה בת רחל רוחאם

אותה מיד מתרפא, ובשעה שנפטר אברהם אבינו מן העולם - תלאה הקדוש ברוך הוא בגלגל חמה".

התורה הקדושה היא אור האורות, "כִּי יָרַד מִצְוָה וְתוֹרָה אֹר" (משלי ו, כג), היא השמש הזורחת שבה נתלתה האבן הטובה שהיתה תלויה בצווארו של אברהם אבינו. והאבן הזאת היתה תלויה בצווארו, בתורתו, של מרן זצוק"ל! התורה הקדושה, שהיתה עצם מעצמיו ובשר מבשרו, ובה היה שקוע בכל רמ"ח אבריו ושם"ה גידיו, נתנה לו את הכח הזה ש"כל הרואה אותו מתרפא!"

לא פלא, אפוא, שפעמים רבות לא יכול היה לצאת מהרכב שהביא אותו

מרן ביקש לדעת היכן החדר בו היא שוכבת, ניגש למיטתה, ואמר כי בעזרת ה' היא תלך על רגליה, ולא תהיה צמודה לכסא גלגלים. "זה יכול לקחת שלוש, ארבע, ואפילו חמש שנים", אמר מרן, "אבל כעבור הזמן הזה היא תתרפא ותלך על רגליה!"

אותה ילדה מספרת, שכיום ברוך ה' היא רצה על רגליה, והכל מכוח רחמנותו, אהבתו, תפילתו וברכתו של מורנו ורבנו זצוק"ל. לבו היה חם בקרבו לעזור ולסייע, להתפלל ולברך, כל יהודי שבעולם.

חז"ל אומרים (בבא בתרא טז ע"ב): "אבן טובה היתה תלויה בצווארו של אברהם אבינו, שכל חולה הרואה

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי המישי

ימי שלישי

ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

מיד כשיצא, התיישב הרב לבדוק את העניין לעומקו, ואחר עיון ממושך כתב תשובה ארוכה שהוא מותר לבוא בקהל ה' והריהו כישראל גמור.

כשסיים לכתוב את התשובה, השעה היתה כבר שלוש לפנות בוקר. מיהר הרב לביתו של אותו בחור ודפק בדלת.

"כן, מי שם?"

"עקיבא איגר. תפתח בבקשה..."

הבחור נבהל. קם מיד, פתח את הדלת וראה מולו את דמותו של הרב הדומה למלאך.

"כבוד הרב, במה העניין?"

"מזל טוב, ברוך ה' מותר לך לבוא בקהל. הנה התשובה, תן אותה לרבנים!"

"אבל מדוע טרח הרב להגיע בשעה כזאת ולא המתין עד הבוקר?"

אמר לו רבי עקיבא איגר: "איך אוכל לישון כשיהודי שרוי בצער? הרי אתה אפילו בחלום חושב על מצבך המצער, ואם אני יכול לשמח יהודי - היאך

לאירועים שונים, משום שהמונים צבאו על דלתות הרכב כדי לזכות לראות אותו ולגעת בשיפולי גלימתו, בידעם כי "כל הרואה אותו מתרפא".

מרן זצוק"ל היה רגיל לספר בשיעוריו על הגאון רבי עקיבא איגר זצ"ל שהזדמן לעיר אחת לצורך השתתפות בחתונה.

באותה עיר התגורר בחור מסכן שהיה ספק אם יכול לבוא בקהל. כששמע הבחור שגדול הדור הגיע למקום, אמר: זו הזדמנות פז, אלך ואשטח לפניו את השאלה, ואת התשובה שכתבו דיני העיר בנידון.

בא לאכסניה של הרב. היה זה בשעת לילה מאוחרת. הרב היה עייף ויגע, אחרי הנסיעה בעגלה, טלטולי הדרך, ושמחת החתונה. עם כל זאת, קיבלו הרב בסבר פנים מאירות, והתייחס לעניין במלוא הרצינות. "בסדר גמור. תן לי את השאלה, רק אמור לי היכן אתה גר". אמר לו את הכתובת והלך לדרכו.

אמנע עצמי מכך!"

כעין זה ממש היה מעשה עם מרן.

היה זה בעת שכיהן כרבה הראשי של תל אביב. בעלה של אישה תושבת העיר נעלם. חיפשוהו ולא מצאוהו, אבל היו כמה סימנים המעידים על כך שכנראה נהרג. באה האישה לפני מרן, ובכתה על היותה מסכנה, אלמנה חיה. היא עדיין צעירה יחסית ורוצה להתחתן, לא להישאר גלמודה.

מרן שמע אותה בסבלנות והבטיחה לעשות כל שביכולתו לסייע לה.

היה זה בשעת ערב, ומאותו רגע שיצאה מביתו, במשך כל הלילה, ישב ועיין בספרי הפוסקים, עד שלבסוף הוציא פסק שמוותרת לכל דכפין. ואז, בשעה שלוש וחצי לפנות בוקר, התלבש, יצא מביתו לחפש את האישה.

כתובתה היתה ידועה לו, כי נרשמה בראש דף השאלה, אך מרן לא הכיר

את המקום. אמר: אלך בכל אופן, וודאי אמצא מישהו שאוכל לשאול אותו כיצד מגיעים לשם.

לא פחות ולא יותר, אחד מחברי בתי הדין של תל אביב עבר במקום. מרן הבחין בו וקרא לעברו: "אולי כבודו מכיר את הרחוב פלוני?"

"אני מכיר, אך אם יותר לי לשאול, לשם מה נצרך רבנו להגיע לשם?"

"ברצוני לבשר לאישה המתגוררת שם שהיא יכולה להתחתן ולא תישאר אלמנה".

"אם בזה מדובר, למה לא לחכות עד הבוקר?" תמה הדיין.

הביט בו מרן ואמר: "כיצד אוכל ללכת לישון כשאני יודע שאותה מסכנה כל כך מצטערת וכואב לה?"

הוא לא היה מסוגל! אביהם של ישראל! לב רחמן, לב חנון, לב אוהב, כולו יוקד באהבת ישראל.

רמזים בתיבת "בראשית"

יעקב (פירוש יו"ד):

"בראשית - אותיות: ישר באת", וכמו שאומר הכתוב (קהלת ז, כ"ט): "עֲשֹׂה הָאֱלֹקִים אֶת הָאָדָם יִשָּׁר". דא עקא, "וְהָמָּה בִקְשׁוּ חֲשִׁבֹנוֹת רַבִּים". מי הם אותם "וְהָמָּה"? הכוונה שהקב"ה חיבר בו, באדם, את היצר הרע, ואז הוא החל להתעקם.

כאשר הקב"ה נפח בו באדם נשמת חיים, היתה הנשמה ישרה, קדושה וטהורה. אולם בהמשך, כשנתן בתוכו את הנחש הקדמוני, יצר הרע, "וְהָמָּה בִקְשׁוּ חֲשִׁבֹנוֹת רַבִּים".

חייב אדם לזכור: ישר באת! עליך לדאוג להישאר ישר, כדי שבבוא היום - תשוב ישר! "בראשית" הוא גם

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ (בראשית א, א).

המקובל האלוקי, אביר יעקב, רבי יעקב אבוחצירא זצ"ל, חיבר ספר שלם בשם "גנזי המלך" רק על המילה "בראשית", הכולל גימטריות וראשי תיבות, על כל מה שמילה זו מרמזת.

ידוע שאור העולם, אדוננו הגאון מוילנא זצ"ל אמר, שכל תרי"ג מצוות התורה רמוזות במילה "בראשית". שאל אותו אחד השומעים: "כיצד, למשל, רמוזה במילה זו מצות פדיון הבן"? השיב הגר"א על אתר: "בראשית - ראשי תיבות: ב'ן ר'אשון א'חרי ש'לושים י'ום ת'פדה".

נציין פרפרת אחת מדבריו של רבי

אחרי יום כיפור, שכן ביום כיפור נחתם גזר דינו של אדם. מי יכול לדעת מה עלה בדינו? העצה לכך היא - "בראשית", לענות אמן יהא שמיא רבא בכל כוחו, שבכוחו לקרוע את גזר הדין.

וזהו שאמר רבי יצחק (הובאו דבריו ברש"י), שפתח הכתוב ב"בראשית" משום "פֶּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ" (תהלים קיא, ו). ומהו אותו כוח שהקב"ה נתן בידינו? עניית אמן יהא שמיא רבא בכל כוחו.

אותיות: "ישר תבא". עליך לדאוג שכשתבוא לעולם האמת, בו תצטרך לתת דין וחשבון, לא תגיע עקום.

הוא מביא רמז נוסף (פירושו ל):

"בראשית - אותיות: בכוחך תענה אמן יהא שמיא רבא", וכמו שאמרו חז"ל (שבת קט ע"ב): "אמר רבי יהושע בן לוי, כל העונה "אמן יהא שמיא רבא מְבָרַךְ" בכל כוחו - קורעין לו גזר דינו". משום כך פרשת בראשית נקראת

"זמירות שבת"

המהודר

הוצאת "מוסדות אור החיים"

לפרטים:

050-4106056

בין השעות 11:00-14:30

אפשרות למשלוח ברחבי הארץ

הזמירון כולל בתוכו:

- ❖ קידוש אלהים ומוציא
- ❖ שירים ופיוטים מכל הסוגים
- ❖ אקט מלכותי פנקסאות
- ❖ שירים לאמונה ומוציא
- ❖ ברכת המוציא ולבן ברכות
- ❖ סדר הפסח מיוחד
- ❖ וזך פסחאות מיוחדות

ודבק באשתו

לא חלק מהם, הוא ואשתו נחשבים לאחד.

כיצד אפשר לפרש את הדבר? היכן המוסריות והאנושיות?

התשובה היא: זו גזירת הכתוב! התורה מצווה על כך! והואיל וזהו הרצון האלוקי, על כן יש לקיים את מצות התורה כהלכתה, בלי צורך בהסברים ופלפולים מיותרים.

ומכל מקום ניתן להבין טעמו של ציווי זה כדלהלן:

הקב"ה טָבַע את טבעו ומנהגו של

זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת. על כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד (בראשית ב, כג-כד).

אב ואם ילדו את בנם, גידלו אותו באהבה ובמסירות, טרחו ועמלו עבורו, הקריבו עבורו את הכל, והנה בבת אחת הבן עוזב את בית הוריו ודבק באשתו ומקים איתה את ביתו החדש. עד עתה הוא היה חלק מבית הוריו, מעתה הוא אמנם ממשיך להיות חייב בכבודם, אבל הוא כבר

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי המישי

ימי שלישי

ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

ואת האשה בפני עצמה?

מבארים רבותינו, כי הקב"ה עשה כן כדי שהאיש ירגיש שהאשה היא חלק מעצמותו, בשר מבשרו וחלק בלתי נפרד מחייו. ממילא, כאשר הוא עושה דבר-מה עבודה, הוא בעצם עושה זאת למען עצמו.

ההרגשה בין איש לאשה חייבת להיות כ'בשר אחד'. אם כואב לה, חייב לכאוב גם לך. ואם לא כואב לך, כנראה שעדיין לא הגעת לדרגת 'בשר אחד'! אם היא רעבה, אפילו שאתה שבע, עליך להרגיש את הרעב שלה. ואם אינך מרגיש את הרעב שלה ואת העצבות שלה - אינך בעל אמייתי, כי בעל חייב לחוש את הצער והכאב של רעייתו!

לפעמים יושבת האשה ותופרת

עולם - "לא תוהו בראה לשבת יצרה" (ישעיהו מה, יח). וכדי להמשיך את קיומו ויישובו של העולם, צריך האדם להתנתק מבית הוריו ולהתמסר לאשתו, ויחד איתה לבנות בית ולהקים משפחה. רק כך יוכלו לכוון את ביתם המשותף, שיהא בר קיימא. אם האדם ימשיך להיות חלק מאביו ואמו, לא יוכל לקנות את האמון והקשר הנפשי עם אשתו, ובאין אמון וקשר פנימי אמיתי - יסודות הבית יהיו רעועים ולא יוכל לעמוד ולהתקיים לאורך זמן.

והנה יש להתבונן, מדוע באמת ברא הקב"ה את האיש והאשה מבשר אחד, ולא יצר את האיש בפני עצמו

לעילוי נשמת
גדליה בן חוה ז"ל

"האווהב את אשתו כגופו, והמכבדה יותר מגופו, עליו הכתוב אומר (איוב ה, כד): 'וידעת כי שלום אהלך'".

הגה"צ רבי אליהו דסלר זצ"ל בעל "מכתב מאליהו" כתב, כי תכלית בריאת העולם כולו הינה על מנת להעניק לזולת. ולפיכך יצר הקב"ה את האיש והאישה מבשר אחד, כדי שיהיה מצוי ביד שניהם להעניק כל העת זה לזו וזו לזה.

לפני כמאה שנה חי האדמו"ר מסקולען, רבי אליעזר זוסיא פורטוגל זצ"ל, שהיה בעל חסד עצום. בתקופתו שרר עוני גדול מאוד, ובקושי ניתן היה להשיג מצות לפסח. האדמו"ר, שרצה בכל לבו ומאודו לסייע לאחיו בני

ולפתע היא דוקרת את אצבעה במחט וצועקת בכאב. אם הבעל אינו משתתף בצערה, אלא קורא באדישות: "מה כבר קרה? מה כל כך נורא!...". אם הוא לא מרגיש דקירה בעצמו, אין זה בעל אמיתי!

אדם צריך להרגיש כי הוא ואשתו הם בגדר "בשר אחד", לרצות בטובתה ולחפש את טובתה. וככל שהאדם מכבד את אשתו יותר, כך השפעה והברכה מצויים יותר בביתם.

"ודבק באשתו והיו לבשר אחד" - הבעל והאשה אינם שתי ישויות אלא הם ישות אחת, וכמו שהאדם אוהב ומכבד את עצמו ודואג לצרכי עצמו - כך עליו לאהוב את אשתו ולכבדה.

וכך אמרו חז"ל (יבמות סב ע"ב):

האדמו"ר מסקולען נענה לבקשת האדמו"ר מויז'ניץ והעניק לבנו שש מצות מהודרות.

בערב חג הפסח, לאחר חצות היום, הופיע בנו של האדמו"ר מויז'ניץ בביתו של האדמו"ר מסקולען ובידיו שלוש מצות. "אבי שלח עבור הרבי שלוש מצות", אמר הבחור בהתרגשות, "אבא אמר שיודע הוא כי מן הסתם הרבי יחלק את כל המצות שברשותו ולא יותיר לעצמו מאומה. לכן הוא ביקש מראש שש מצות, כדי להבטיח שגם לרבי עצמו יהיו שלוש מצות עבור חג הפסח הקרב ובא!"

ישראל, פתח מאפיה קטנה, רכש שקי חיטים ושכר עובדים שיאפו מצות רבות כדי לספק לכל יהודי העיר, שלוש מצות לכל בית אב.

באותה עיר התגורר האדמו"ר מויז'ניץ, שגם הוא סבל ממחסור בדומה לשאר בני המקום. לקראת חג הפסח, שלח האדמו"ר מויז'ניץ את בנו אל אדמו"ר מסקולען כדי להביא מצות, אך בטרם יצא הבן לדרכו, התרה בו אביו: "אל תביא שלוש מצות בלבד, תביא שש מצות. ואם הרבי לא יסכים לתת לך שש מצות, אל תיקח ממנו אפילו מצה אחת!"

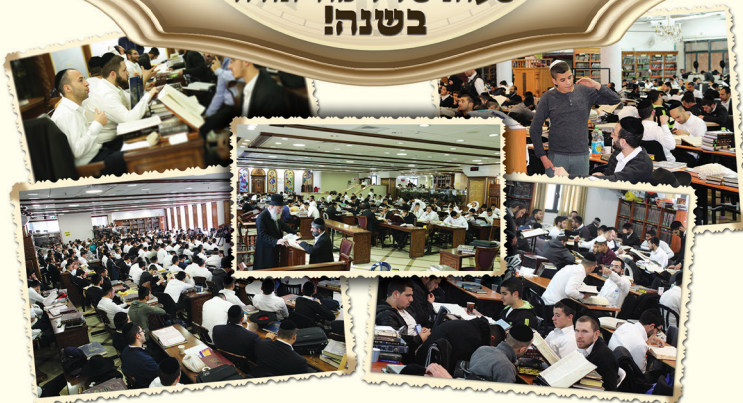

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

למעלה מ-
10,555,000
שעות של לימוד תורה
בשנה!

להקדשת יום לימוד תורה
הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים
02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 02 - 5000455 פקס: 02 - 5000502 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות
ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455
נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לרפואת והצלחת: מיכל בת אסתר הי"ו, נטע בת ג'הנה הי"ו,

רמי בן חנה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל רוקאס הי"ו,

ראובן בן יעריה הי"ו, זכריה בן ציונה טנג'י הי"ו,

דוד וראובן בני שרית הי"ו, אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו,

מאיר מאור בן חיה רבקה הי"ו, ליאת בת בלה סעדה הי"ו

ולעילוי נשמות: ר' דוד בן איה ז"ל, מרים בת זארה ז"ל,

מזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל, גרשון חי בן רחל ז"ל,

רחל רוחאם ז"ל, אליעזר בת נרקיס ז"ל, תמר בת רגינה ז"ל, עופר בן ציונה ז"ל,

רחל בת נג'מה כוכבה ז"ל, לאה בת פנינה ז"ל, חיים בן חביבה ז"ל,

מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' גאל בן מלכה ז"ל, יעקב בן ברטה ז"ל,

יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל, ר' יצחק בן נעמה ז"ל, תנצבה